

Oppsummering kommunemøter

Forvalterne presenterte forvaltningen, prosjektplanen og foreløpige problemstillinger for de enkelte kommunene.

Noen problemstillinger er felles for alle eller flere av kommunene:

Villrein

Alle kommunene har del i reinens leveområder. Senere års bekymringer omkring reinens levevilkår har blitt dokumentert gjennom arbeidet med kvalitetsnorm for villrein. Begge våre villreinområder, Snøhetta og Knutshø, har fått «rødt lys». Dette innebærer at en i rulleringsarbeidet må søke å bedre reinens levevilkår der en har muligheten. Flere etterlyste hva som vil bli gjort for å følge opp kvalitetsnormarbeidet videre.

Både forvalterne, styret og andre som er med i prosessen har behov for å gå dypere inn i utredningene som ligger til grunn. Reinens utfordringer er sammensatte og det er trolig flere grep som bør gjøres i ny forvaltningsplan.

Innspillene i møtene var relativt entydige i at en må søke å bedre reinens levevilkår. Samtidig ble det også framholdt at det var forskjell på øst- og vestområdet i Snøhetta og Knutshøområdet der det ble satt søkelys på konkrete utfordringer. Samlet sett sammenfaller innspillene i stor grad med de fokusområdene som er omtalt i kvalitetsnormarbeidet.

I Sunndal ble det av møtedeltakere påstått at reinens manglende bruk av randområdene er grunnet i for liten bestand og utskyting av de dyrene som trekker ut i disse arealene. Nasjonalparkstyret driver ikke bestandsforvaltning av reinstammen, men kan påvirke reinens arealbruk gjennom aktiv besøks- og arealforvaltning.

Lokal, tradisjonell bruk av fjellet

Flere av innspillene gikk også på at en må beholde mulighetene for lokal bruk av fjellet, både i næring og i fritidssammenheng. Særlig ble tradisjonell landbruksdrift nevnt, sammen med muligheter for tilleggsnæringer til landbruket.

Flere ganger ble den lokale bruken satt opp mot tilreisendes ferdsel og aktiviteter. Det ble nevnt at tilretteleggingstiltak, som for eksempel Viewpoint Snøhetta og turisthytter, skaper en økt ferdsel som videre fortrenger tradisjonell bruk.

Mulighetene for ferdsel og tiltak i verneområdene i forbindelse med forebyggende og akutte tiltak mot rovdyrtpap ble nevnt som viktig for lokale brukere.

Motorferdsel

Innenfor verneområdene, særlig i Knutshø og nordlige deler av nasjonalparken, er det mye lovlig motorferdsel. Gjeldende forvaltningsplan legger til rette for et kompromiss mellom situasjonen før vernet og vernevedtaket.

Stort omfang av motorferdsel vil innvirke på reinens muligheter for både beite og trekk mellom områder. I tillegg forstyrrer motorferdsel annet dyreliv, utøvelse av tradisjonelt friluftsliv, samt at det kan medføre kjøreskader på terrenget.

Et stort antall motorferdselsaker opptar mye av tiden til forvalterne. Rulleringen bør derfor søke å finne gode effektiviseringsmåter for motorferdselsaker, for eksempel ved enklere saksbehandling ved kurante saker, elektroniske søknader, uthenting av egne kjørebøker, soner med leiekjøringsregime, etc.

Innspill fra blant annet deltakere fra Sunndal og Oppdal er opptatt av motorferdsel for særskilte områder.

Transport til hyttene i Torbudalsområdet, både gjennom skutertransport gjennom Litjdalen og over fjellet fra Vangsåsen, er et tema mange i Sunndal er opptatt av. Det ble også nevnt mulighetene for å kjøre utover i mai-juni, på snødekt mark. Motorferdsel ifm vedhogst i Torbudalen ble også nevnt. I Oppdal er hytteeierne ved Snøfjelltjønning, Tverrfjellet og Tjønnglupen opptatt av mulighetene for motorferdsel på både snødekt mark og barmark. Her er det omgjøringsbehandling av saker etter motorferdsellovgivning hos Statsforvalteren i Trøndelag. Avgjørelsen i disse sakene vil også påvirke forvaltningsplanens retningslinjer.

Også i Folldal er det mange motorferdselsaker, særlig på vinterstid. I de andre kommunene er omfanget mindre.

Organisert vs uorganisert ferdsel

I flere områder, men særlig i deler av Dovre og Oppdal, er det stor menneskelig ferdsel ifm moskusopplevelser, fuglehundprøver og fotografering. Det er flere firmaer som driver guiding i området og som har tillatelse til dette. Vernemyndigheten mener det er en fordel at flest mulig bruker guide. Det er likevel slik at minimum dobbelt så mange går uten guide som med, trolig er andelen større.

For å skjerme sårbare områder, særlig trekk- og leveområder for reinen, forsøker nasjonalparkstyret å bruke den vedtatt besøksstrategien aktivt i å legge til rette for gode opplevelser og ferdsel der dette ikke virker negativt inn på verneverdiene.

For det mest brukte området, Kongsvoll-Reinheim-Grønbakken, har NINA utarbeidet en egen sårbarhetsanalyse. I korte trekk anbefaler denne at merkingen på stien inn fra Grønbakken og merkingen på sørsiden av Stroplesjødalen fjernes. Dette er et tema som må tas opp i løpet av forvaltningsplanprosessen og avgjøres her.

Konkrete innspill/meninger:

1. Forvaltningsplanen må være en plan for «rett bruk» av områdene. Verneområdene kan brukes til friluftsliv og næring, der dette ikke går utover verneverdiene.
2. Viktig å styre bruken av Stroplesjødalen,
3. Hvordan styre den uorganiserte, frie ferdselen?
4. Nasjonalparkstatusen tiltrekker seg mye folk – går utover lokale brukere.
5. Tilleggsnæring på setrer – hva er mulig?
6. Saltstein – villrein, parasittpåvirkning.
7. Viktig å opprettholde tradisjonelt landbruk i verneområdene.
8. Muligheter for å kjøre snøskuter gjennom verneområdene til hytteområdene i Torbudalen.
9. Er det mulig å legge høyspentlinjer i grunnen – Aursjøområdet.
10. Muligheter for barmarkskjøring i vestfjellet i Oppdal; Snøfjelltjønning, Tverrfjellet, Tjønnglupen.
11. Viktig med åpen og inkluderende prosess.
12. Hvordan påvirker DNTs rutenett reinen?
13. Det mangler nyanser i sårbarhetsanalysen for Stroplesjødalen.
14. Omfattende mineralleting i Knutshø.

15. Trenger avklaring omkring barmarkskjøring i Knutshø.
16. Verneområdene er viktige beiteområder for landbruksnæringa.
17. El-sykkel, områdene blir lettere tilgjengelig for ferdsel.
18. Tydelige retningslinjer trengs for alle saker – viktig med politisk diskusjon om hva som skal vedtas.
19. Hva betyr kvalitetsnormen i praksis?
20. Forsvaret har behov for øvingsområder – må avklares.
21. Er det forskjell på reinens rammebetingelser og bestandsstatus mellom øst- og vestområdet i Snøhetta?
22. Ferdsel inn i vestområdet (toppturer) er i ferd med å bli et problem for reinen.
23. Kan en ha ferdselsrestriksjoner i noen områder i enkelte tider av året?
24. Økende sykkeltrafikk i fjellet.